

Ketting

Lokal udviklingsplan 2010-2020

- Historie
- Analyse
- Vision
- Strategi
- Handling

10 5 2011

Indledning	2
Historie	2
Analyse	5
Vision	6
Strategi	7
Handlingsplan	7
Afslutning	9

Indledning

Ketting er en lille landsby beliggende på Als mellem Sønderborg og Nordborg. Ketting har en historie der rækker langt tilbage i tiden – ja længere tilbage end vikingetiden.

Landsbyen Ketting stammer formentlig fra omkring 1230, hvor navnet for første gang dukker op i grundbogen af Kong Valdemar Sej, muligvis har byen eksisteret før dette. I dag har Ketting ca. 1300 indbyggere.

I Ketting findes der mange levn fra fortiden, som feks. Bispegaarden, hvor biskoppen boede indtil ca. 1864, på markerne bag Bispegaarden ligger der rester af to gravhøje. Derudover er der i Ketting fundet en vikingegrav og fundene herfra bliver opbevaret på Sønderborg museum. Også Ketting kirke er en meget central del af landsbyen Ketting. Den oprindelige kirke er fra omkring år 1200, men blev genopbygget omkring 1772.

Historie

Ketting stammer formentlig fra omkring 1230, hvor navnet for første gang dukker op i grundbogen af Kong Valdemar Sej, muligvis har byen eksisteret før dette. I dag har Ketting ca. 1300 indbyggere.

I Ketting findes der mange levn fra fortiden, som feks. Bispegaarden, hvor biskoppen boede indtil ca. 1864, på markerne bag Bispegaarden ligger der rester af to gravhøje. Derudover er der i Ketting fundet en vikingegrav og fundene herfra bliver opbevaret på Sønderborg museum. Også Ketting kirke er en meget central del af landsbyen Ketting. Den oprindelige kirke er fra omkring år 1200, men blev genopbygget omkring 1772.

Vikingegraven

Omkring år 1924 og nogle år frem fandt man tilfældigvis flere vikingegrave i Ketting.

En af gravene var intakt og indeholdt en mand der var begravet med sin stridshest og rigt udstyret med gravgodt. Hesten lå udstrakt på venstre side. Alle større knogler var bevaret. Bidslen lå mellem hestens tænder, ved siderne fandtes pynteplader fra træsekæden og flere små spænder, alt af jern. Oven på hesten stod kisten, kendelig ved de hensmuldrede brædders mørke striber i jorden. AF skelettet var ikke meget tilbage. På brystet lå et 90cm langt, grovtsmedet jernsværd. Sværdringen lå ved hofstedet. Ved fodenden lå sporer og stignøjler og et par svære jernspænder. Desuden fandtes små jernstykker, som vist nok hidrører fra bøjlenåle. Bevaret var desuden en del kistesøm og to vinkelstykker af jern, som har været slået om kistehjørnerne.

Graven lå 1,20 under overfladen.

I en anden grav fandt man et spænde af bronze med et knudefletmotiv. Dette smykke er et meget almindeligt smykke, som tilhørte kvindens dragtudstyr i vikingetiden. I flere af gravene er der fundet våben, dragtsmykker, skrin og mønter fra det 9. – 10. århundrede. Kopier af bronzespændet kan man købe på Sønderborgslot, som broche eller vedhæng. Bronzespændet er i dag logo for Ketting Bylauget.

Traditioner i Ketting

Hellige Tre Konger Tradition i Ketting

Hvert år den 5. januar, på Hellig Tre Kongers aften, klæder man sig ud til det ukendelige, og går fra hus til hus for at ønske hinanden et godt nytår. Det gælder om at gætte hvem der gemmer sig under udklædningen, gættes dette ikke, beholdes udklædningen og masken på. De der vælger at blive hjemme, tænder lys ved hoveddøren, så man kan se, at man er velkommen i deres hjem. Som oftest bliver der budt på en lille en til halsen, som drikkes gennem et sugerør for ikke at skulle tage masken af.

Nytårssangen

I mere end 100 år er nedenstående nytårssang blevet sunget ved kirkedøren i Ketting nytårsnat. I en periode er den dog blevet sunget nede ved kirkelågen, fordi det en nytårsnat gav et ordentligt rabalder inde i kirken, efter dette blev folk bange for at gå på kirkegården nytårsnat.

Sangen er en oversættelse af den tyske sang "Des Jahres letzte Stunde ertönt mit erstem Schlag" digtet af Heinrich Voss i Eutin i 1784. Melodien er af Joh. Abraham Schultz.

Oprindeligt var sangen en mere verdslig præget drikkevise, der i 1802 blev ombearbejdet og udgivet i en mere kirkelig stil under navnet "Am Neujahrstage für den Kirchengesang". Den danske oversættelse er ifølge overleveringen foretaget af en lærer Klein fra Ketting, men den er også oversat af en norsk præst Hans Pavels (1799-1822) fra Kristiania.

Op brødre, timen lyder,
den lyder sidste gang!
Et år forsvandt, udbryder
i festlig afskedssang,
blandt fjerne oldtidsdage
det svandt, vi står tilbage;
//: vi smerter led, vi glæder nød
Og nærmed os til gravens skød ://

Flere vers samt noder til sangen findes på denne hjemmeside under Dokumenter

Sagn fra Ketting

En heksebrænding i Ketting

I 1680 blev to kvinder, som begge var beskyldt for trolddom, brændt på en dag og på samme sted i nærheden af Ketting by. Den ene, Kirsten Engel fra Ketting, var af Anne Moldt fra Hundslev beskyldt for trolddom, men da Kirsten kom for retten, fremkom hun med så graverende udtalelser om Anne Moldt, der ligeledes kunne hekse og havde gjort ondt – at denne også blev sat under tiltale. Vindeudsagnene godtgjorde, at begge var troldkvinde og dommen lød ens for begge: Død på bålet.

Brændingen fandt sted ved ”de unge eller udi Østermarken.”

Om disse to kvinder fortæller Henrik Ussing i ”Det gamle Als”: ”De skyldes begge to for hekseri. Ved deres tryllekunster gjorde de æg, som de afsatte til Hertugen på Augustenborg. En dag, da køkkendrengen kom for at hente deres æg hørte han dem kagle som virkelige høns. Da han ville gå ud af døren, så han en svær gryde, der stod over ilden, han blev nysgerrig og gik hen og kiggede i den, og da kom han selv til at kagle. Det var da tydeligt, at det hang rigtigt sammen der i huset og drengen var ikke den der holdt tand for tunge. Da historien rygtedes ved hoffet på Augustenborg, lod man anlægge sag mod de to søstre og beskyldte dem for hekseri. De blev levende brændt uden for byen på et sted, der siden kaldes ”Askhøj”.

Sørøverne i Ketting

I gammel tid kom der sørøvere med deres skibe ind i Kettinghav, for at hæрге og plyndre egnen. De blev straks opdaget og mændene fra Ketting drog dem i møde, og det kom til en kamp ved byen. Det lykkedes at slå dem tilbage og de fleste blev dræbt. Da de var røvere og hedninger, ville man ikke begrave dem i viet jord på kirkegården, hvorfor man valgte en banke i nærheden af kirken og begrov dem der. Dette sagn synes at have en virkelig grund. Banken ved kirken er nemlig den, som skræddermester Clausen siden omkring 1930 udnyttede som grusgrav og ved sandgravningen stødte man på en række grave fra vikingetiden. Man har måske allerede i gammel tid fundet grave, der har været udstyret med våben og gravgods på dette sted, og sagnet er født af folkefantasi, da man ik har kunnet finde en anden forklaring på fundet. Men det kan også være muligt, at beretningen om denne gravplads helt fra vikingetiden er båret videre fra slægt til slægt.

Vagten ved Ketting Kirke

Det var i slutningen af treårskrigen. En gammel kone i Ketting så flere aftener, at en soldat stod vagt foran kirkedøren. Nogle mænd gik derop, for at se hvad der var på færde, men når de kom derop, var der ingen, endskønt den gamle kone kunne blive ved med at se ham. I Januar 1851 blev Ketting kirke indrettet til krudtmagasin imod provstens og menighedens protest. Der stod vagtposter ved kirken, som den gamle kone havde set forud. 500 tønder krudt lå opstablet i kirken indtil 1854. Gudstjenesten og de kirkelige handlinger fandt sted i skolen. Kun ved begravelser fik man lov at betræde kirken.

Skeletfund i Ketting

Ketting kirke var under Treårskrigen indrettet til krudtmagasin, og krudtlageret var der indtil et par år efter krigens ophør. Gudstjenesten blev i den tid afholdt i skolen. Der stod altdi en artillerist på vagt ved kirken. En nat forsvandt vagten og han er aldrig senere bleven funden. Man mener at han er blevet myrdet.

I 1909 fandt man skelettet af et ungt menneske nedgravet bag sadelmager Clausens hus i

Ketting. Det havde et brudsted på pandebenet. Folk vilde den gang bringe skeletfundet i sammenhæng med den forsvundne artillerist.

Traditioner i Ketting: Nytårssangen ved Ketting Kirke

I Ketting er der en nu mere end 100årig tradition for at sognets beboere i årets sidste time samles ved kirken og netop, som midnatstimens sidste klokkeslag er døet bort og har indvarslet det gryende nye år, istemmer en salmeagtig sang, der begynder således: "O, brødre, timen lyder, den lyder sidste gang."

Sangen skal efter sigende være digtet af en lærer Klein i Ketting, og melodien er af Joh. Abraham Scholtz, fhv. kapelmester ved det kgl. Kapel i København. Ved et tilfælde har man opdaget at sangen er en delvis oversættelse af den tyske nytårssang: "Des Jahres letzte Stunde ertönt mit erstem Schlag."

Analyse

Hvad er vi kendt for nu:

- Et åbent miljø – folk der småsnakker når man bevæger sig rundt i landsbyen.
- Fodbold – I Ketting findes der flere store fodboldbaner som bruges af divisionsspillere og et klubhus der kan benyttes af Ketting Landsbylaug eller andre foreninger.
- Historie - i Ketting har vi en del historiske værdier, såsom vikingegraven, bispegaarden, kirken og ikke mindst mange gamle fredede huse.
- Kirken og kirkens arrangementer
- Landevejen. Landevejen går lige gennem Ketting og er desværre med til at dele landsbyen i to.
- God infrastruktur med landevejen, cykelstier og busforbindelser. Og centralt beliggende mellem Nordborg og Sønderborg
- Erhverv. Ketting har en del erhvervs, såsom Alsbilindretning, Taxafirma, Landbrug, Brugskunstforretninger, Vinduesfirma, Håndværkere osv.
- Naturen omkring Ketting er meget smuk og betagende.
- Mange tilbud og aktiviteter, såsom fælles morgenmad, sankt hans aften, generalforsamling med fællesspisning, cykelture, lanterne arrangement, sommerfest, juletræstænding med julemand, slikposer og gratis æbleskiver med gløgg.
- Traditioner – Hellige Tre Konger Traditionen, hvor folk i Ketting klæder sig ud og går fra hus til hus. Små sjusser uddeles og gæstgiveren skal gætte hvem der gemmer sig bag maskerne.
- Nytårssang – som synges hvert år 31.12 kl.24.00 ved indgangen til kirken
- Ketting sangen – en sang skrevet om Ketting af en Kettingborger

Ulemperne:

- Trafikken til Danfoss
- Landevejen generelt, støj og problemer med at krydse vejen
- Mangler et læskur ved skolebusstoppestedet

Hvad vil vi være kendt for i fremtiden:

- Natursti. I Ketting vil vi gerne have lavet en natursti der går fra Ketting og ned mod Ketting nord
- Godt sammenhold
- I Ketting vil vi gerne være kendt for vores historie. Dvs. at vi i Ketting prøver at bevare de historiske værdier og fortælle vores børn om den, så de også kan værne om dem. Derudover vil vi gerne markere de historiske værdier bedre ved hjælp af skilte.
- Natur. Rundt om Ketting er der en fantastisk natur som vi gerne vil værne om, men også vise befolkningen. Derfor arbejder Bylauget stadig på en natursti i området.
- En børnevenlig landsby: Vi vil gerne gøre Ketting mere børnevenlig ved at få lyskryds, højtænder, tunnel, børneveje/legeveje lavet. Derudover arbejder Bylauget på at få lavet en legeplads for alle børn. Vi har allerede fodboldbaner og aktiviteter, såsom lanterne og cykelringridning til sommerfesten m.m.
- Et super klubhus som fælleshus med fælles aktiviteter - børneskuespil, familierne i fællesskab, julebanko, homeparties, kortspil, ølsmagning for alle.
- Indbydende by – Vi vil gerne gøre Ketting mere indbydende, ved fx at udsmykke landsbyen med blomster og træer
- Infotavle. I Ketting arbejder vi på at få en infotavle, så borgerne i Ketting altid er opdateret omkring arrangementer og andre ting der foregår i landsbyen. Infotavlen kunne også være en slags kommunikation mellem borgere, hvis man har noget på hjerte.

Styrker:

- Mulighed for at søge penge i LUP osv.
- Aktivt Bylaug
- Masser af ambitioner

Svaghed:

- At få folk til at deltage
- Landevejen

Vision

I Ketting værner vi om vores smukke ejendomme og den smukke natur. Vi er stolte over områdets fortidsminder og særlige historie. Indadtil eksisterer der et stærkt sammenhold imellem laugets forskellige generationer og især børnene trives i et fællesskab med masser af aktiviteter og mødesteder.

Vores børn kan færdes trygt i byen og kan komme sikkert over hovedvejen. Ketting ligger centralt placeret imellem Sønderborg og Nordborg tæt ved hovedvejen og med gode busforbindelser og cykelstier.

Strategi

Visionen er klar, så det er blevet tid til at lave strategi. Strategien for Ketting er, at vi vil arbejde for at få sikret infrastrukturen, således at byens børn og voksne trygt kan færdes frit i Ketting. Vi vil arbejde på at arrangere små og store arrangementer for lokalbefolkningen. Og vi vil i høj grad arbejde for at skabe mødesteder for både børn og voksne. Fællesskabet skal styrkes og være med til at sikre at Ketting vil være et attraktivt og aktivt bomiljø.

Strategien er således at opnå ovenstående ved hjælp af nedenstående punkter:

- Natursti mod Ketting Nor. Med indgang fra landevejen og udgang ved Dejerhøj.
- Legeplads bag kapellet ved kirken. Mangler underskrift fra Menighedsrådet om vi kan få lov til at lave en der, forsikringer og love undersøges. Søg LUP midler.
- Byvandring igangsættes
- Klubhuset renoveres og gøres mere indbydende for børn og voksne. Fx med maling, nye møbler og lamper, samt en masse spil
- Kirkevænget 5 rives ned eller renoveres – underskriftsindsamling.
- Vigepligten ved smedegade/dejerhøj ændres tilbage.
- Tunnel under landevejen ved smedegade og over til fodboldbanerne.
- Lyskryds fra Smedegade og landevejen ved den gamle skole.
- Smedegade – legeområde for børn – nedsat fart
- Cykelskur til skolebørnene.
- Informationstavle samt blomsterkrukker ved indfaldsvejene

Vejen for at nå målet er at finde ildsjæle og tovholdere til disse projekter.

Handlingsplan

Natursti

Der etableres en natursti fra landevejen overfor "det gamle gartneri", ned mod Ketting Nor med udløb på Dejerhøj. Der laves en ca. 2 meter bred sandvej/grusvej i udkanten af markerne. En sti på knap 3 km, der vil ikke nødvendigvis blive muligt at færdes med barnevogn eller kørestol.

Handlinger:

Maj 2009:

Der nedsættes en arbejdsgruppe. Denne består af Ketting Landsbylaug samt Lodsejer Anders LaCour og Peter Pop. Deres opgave er at udarbejde plan for hele stiprojektet.

Legeplads

Der etableres en legeplads på grunden bag kapellet ved kirken. Grunden ejes af menighedsrådet og vi mangler et ja fra deres side. Ansøgningen er sendt til menighedsrådet.

Der er udarbejdet budget og ansøgning vedr. midler. Det mangler dog at blive undersøgt nærmere omkring forsikringer og regler, samt hvem der står for vedligeholdelse af pladsen.

Handling: Opfølgning mht. menighedsrådet. Bliver det et ja?

Byvandring

Der er nedsat en arbejdsgruppe bestående af enkelte bestyrelsesmedlemmer fra bylaug samt interesserede borgere. Der planlægges en aften på lokalhistorisk arkiv samt byvandring.

Handling: Kontakt til lokalhistorisk arkiv.

Klubhus

Ketting borgerne kunne godt bruge et fælleshus med aktiviteter. Klubhuset, i forbindelse med fodboldbanerne, ville være et oplagt emne hertil.

Der er derfor et ønske om at renovere klubhusets fællesrum og købe flere spil og andet.

Handling: Kontakt til Klubhusets bestyrelse og der bør nedsættes en arbejdsgruppe.

Infrastruktur

Ketting Landsby har mange emner til dette punkt.

- Ændring af vigepligt ved Smedegade/Dejerhøj
- Tunnel under landevejen
- Lyskryds over landevejen
- Børnevenligt område på smedegade
- Fortov fra kirkevænget og langs smedegade
- Spejle ved kirken på kirkevænget/mejerivej

Handling:

Der er allerede nedsat en arbejdsgruppe bestående af Poul Dam og Birgit Jensen. Disse har kontakt til kommunen vedrørende vigepligtsændringen.

Tunnel under landevejen arbejdes der også på – Yvonne Klausen.

Der nedsættes flere arbejdsgrupper efterår 2009.

Cykelskur

Børnene der venter på skolebussen ved postkassen på smedegade bliver ofte våde, vi mangler et læskur til børnene. Ved fælles hjælp og sponsorater må der kunne bygges et sådant.

Handling: Arbejdsgruppe nedsættes efterår 2009

Infotavle

Ketting Landsby har brug for en infotavle, hvor borgerne kan opsøge informationer vedr. aktiviteter og lign.

Poul Dam har indvilliget i at afgive plads på hans hus til en sådan tavle med informationer fra kirken og bylauget. Sonny Klausen har indvilliget i at lave denne tavle.

Handling: Opfølgning overfor Sonny Klausen efterår 2009

Afslutning

Med håbet om, at denne udviklingsplan vil være et godt og nyttigt værktøj

Ketting Landsbylaug:

Jonna Johannsen, fmd.

Mika Ohlsen, næstfmd.

Pia Hansen, kasserer

Esben Jacobsen

Peter Kudera

Marianne Petersen

Web-mastere:

Carsten Gregersen

René Mehlberg